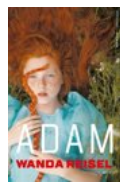

Road novel met bijbelse proporties

Roman - Eén keer wil Adam een daad stellen en iedereen laten zien wie hij is. Wanda Reisel schreef een spannende road novel, een toch op zoek naar zelfkennis, erkenning en liefde. **MARIA VLAAR**

★★★★☆
Wanda Reisel
Adam.
Atlas Contact,
351 blz., 22,99 €

De oudste road novel is de *Odyssee* van Homerus (800 v.Chr.), en de bekendste *On the road* van Jack Kerouac (1968). Op weg gaan om je leven te ontvluchten of jezelf opnieuw uit te vinden is een aantrekkelijk onderwerp voor romans, films en sprookjes waarin de held de wijde wereld in trekt. In *Adam* vertelt Wanda Reisel hoe haar hoofdpersoon Adam een aanslag op het oorlogsmonument op de Dam in Amsterdam gadeslaat vanuit het raam van de 'Industriele Groote Club' en een stem hoort: 'Jij moet je leven omgooien.' En net als Orpheus, die Eurydice uit de onderwereld wil redden, krijgt Adam ingefluisterd: 'Niet om-draaien.' Maar hoe gaat dat als je op de vlucht bent? Juist: hoe harder je wegreut van je verleden, hoe sterker het appèl wordt op je herinneringen en je vroegere verlangens.

Adam heeft zijn grote liefde Keet achtergelaten, met wie hij een zoon heeft, die hij eveneens in de steek heeft gelaten, ook al houdt hij nog van 'de jongen', die pas laat in de roman een naam krijgt: Jaffe. Adam is de financiële man van een aantal goede-doelen-organisaties en dat maakt hem in de ogen van de zakenlieden en weldoeners – de mannen en enkele vrouw die in de Industriële Groote Club bijeen komen – een betrouwbare goedgezakk. Geen positie waarvoor hij zich op de borst kan kloppen, en de pijnlijke scheiding heeft zijn zelfvertrouwen ook al geen goed gedaan. Bovendien verwijt hij zichzelf het auto-ongeluk waarin zijn moeder het leven liet. Er broeit een plan om

één keer een daad te stellen en iedereen te laten zien wie hij is: 'Elke dag was een verovering op zijn oude leven, dat door verkeerde beslissingen niet de koers had genomen die hem voor ogen had gestaan. De kentering had ingezet.' Hij sluist ongezien miljoenen donateursgeld door naar bankrekeningen in Zwitserland en het Verre Oosten en neemt de trein naar Zürich.

Verleidster

Roman- en toneelschrijver Wanda Reisel (63) zet haar elfde roman in met grote vaart en weet die tot het einde toe te bewaren. Dat is de kracht van een goede road novel: je reist mee met de hoofdpersoon en je wil hem onderweg behoeden voor valkuilen, hem waarschuwen, afremmen of juist opjagen. Adam spiedt voortdurend om zich heen: zoekt Interpol hem al? Toch valt hij, in de eerste trein al, voor de veel jongere Duitse fotografe Lili. 'Hij wilde haar zijn hele verhaal opbiechten om tenminste iemand in vertrouwen te kunnen nemen. Redt mij, dacht hij.' In zijn verliefdheid is hij blind voor het feit dat zij niet alleen een eigen leven heeft, maar ook een eigen agenda. Terwijl hij droomt van een leven met haar op een tropisch eilandje, is zij gefocust op haar eigen project. Ze maakt foto's van de vluchtelingen-crisis, die ze aan internationale tijdschriften slijt; vluchtelingen zijn voor haar een bron van esthetiek en een verdienmodel. Daarin lijkt

Reisel speelt heel behendig met Adams mannelijkheid en Lili's vrouwelijkheid, en met de krachten die liefde zo moeilijk maken

ze op Adam, maar Lili is veel onaangepaster en naast haar lijkt Adam burgerlijker dan hij wil. Adam beseft veel te laat dat hij niets te zeggen heeft over de toekomst van Lili, integendeel – in haar naam zingt 'Lilith' mee, in de Bijbel de eerste vrouw van Adam voordat God besloot Eva te scheppen. Lilith is de seksuele verleider, de slang die de onschuld van de man in het paradijs vernielt.

Reisel speelt heel behendig met Adams mannelijkheid en Lili's vrouwelijkheid, en met de krachten die liefde zo moeilijk maken: vrijheidsdrang, de onmogelijkheid elkaar echt te kennen, de seksuele aantrekkingskracht waardoor het even lijkt alsof verder niets er meer toe doet. Wanneer schrijft een mannelijke auteur met evenveel psychologisch inzicht een overtuigend levensverhaal van een vrouw?

Er volgt een spannende tocht langs Zürich en Shanghai, waar Adams ouders vroeger woonden. De oude Zijderoute waarlangs Joodse handel gedreven werd, leidt Adam naar een pijnlijke ontmoeting met zijn broer. Intussen wordt Europa getroffen door een reeks dodelijke aanslagen op fallussymbolen: de Fernsehturm in Berlijn, de Eiffeltoren, de toren van Pisa. Adam strandt in Noorwegen, denkt daar onvindbaar te zijn en wacht op Lili. Eindelijk is er rust, eindelijk heeft hij tijd om zijn leven en voorbije huwelijk te overzien. Heeft hij wel genoeg mededogen voor Keet opgebracht? Tot nu toe heeft hij alleen maar gedáán, op een dieet van adrenaline, cocaïne en tequila, nu moet er terdege worden gedácht. Over zijn zoon Jaffe en over zijn familiegeschiedenis bijvoorbeeld, waarin de joodse diaspora zich spiegelt en leed en schuldgevoel zich per generatie verplaatsen. En er dient zich in het hoge noorden, naast een spectaculaire en nogal vergezochte ontkenning van de thriller rondom de roof en de aanslagen, óók een nieuwe vrouw aan, die nu eens niet spannend en beeldschon is: Turid. In Reisel's roman komt heel veel samen: onze eeuwige zucht naar zelfkennis, erkenning en liefde. Spannend en onontkoombaar.

ook. Even prijzenswaardig is 'De jongen in het zwembad'. Net als in enkele van de vroegste verhalen van A.M. Homes beginnen de vertellingen van Roupenian in een realistische context, om dan uit te wijken naar het groteske, maar Homes is beter in psychologisch raffinement.

De seksuele verlangens van Robert uit 'Kattenmens' zijn pasteleurig in vergelijking met die van het personage uit 'Een fatsoenlijke vent'. Een man fantaseert dat zijn penis een mes is, maar het verhaal gaat gebukt onder uitleg en geopsychoseer. In 'Stoute jongen' betreft een koppel een logee bij hun seksspelletjes. Het effectbejag stoort, net als het voorspelbare bombastische slot. De #MeToo-thematiek keert terug in het geestige 'Bijtertje', waarin een vrouw op een bizarre manier profiteert van de losse handjes van haar baas.

In 'Het luciferdoosjessyndroom' stelt Roupenian interessante vragen over gender en over de manier waarop artsen aankijken tegen vrouwelijke patiënten. Aan het eind gaat de schrijfster volop voor 'body horror' à la David Cronenberg – dat doet ze dikwijls: het slot van de verhalen is niet zelden monsterlijk of bloederig. Doordat de personages extreme verlangens hebben, zal niet elke lezer meegaan in Roupenian's universum. Talent heeft ze zeker, alleen valt te hopen dat ze dat zal inzetten voor verhalen die niet allemaal grotesk zijn.

De mailbox van de schrijfster ontplofte van de jubelende en hatelijke berichten

LEZEN OP ZONDAG

Op 31 maart 2019, vanaf 9.30 uur

Kasteel Tivoli

Antwerpsesteenweg 92 | 2800 Mechelen

DIMITRI CASTELEYN over zijn onlangs verschenen roman *Het Feest*. ANNELIES BECK over haar tweede roman *Toekomstkoorts*. BART VAN LOO over zijn recentste boek *De Bourgondiërs. Aartsvaders van de Lage Landen*.

SYLVIA BROECKAERT over haar onlangs verschenen magnum opus *Iedereen Opera*. *Opera voor alle emoties*, met als speciale gaste Lissa Meyvis, sopraan, die enkele fragmenten uit spraakmakende opera's zal zingen naar aanleiding van de verschijning van dit boek.

Interviews en gesprekken door JOHN VERVOORT, LUKAS DE VOS, PHARA DE AGUIRRE en ANNICK SEGAL.

INHOUD BOEKENDOOS

U kunt ook de boekendoos LEZEN OP ZONDAG bestellen!

Die krijgt u overhandigd bij uw aankomst. Daarin vindt u de vier boeken die aan bod komen in het programma, aangevuld met een mooi pakket bonusboeken!

Lissa Meyvis

© Stephan Vanfleteren | © Charlie_de_Keersmaecker